

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: област на висше образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“.

Автор на дисертационния труд: Йорданка Йорданова Мицева
редовен докторант към катедра „Икономика“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Оценка на инвестициите в селското стопанство: системни отношения и контекстуални влияния върху ефективността на разходите“

Рецензент: проф.д-р Тони Богданова Михова, Технически университет – София, филиал Пловдив, област на висше образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление, научна специалност „Икономика и управление“, определена за член на научното жури със заповед № РД 16 -1429/20.12.2024 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

Представеният за защита дисертационен труд е посветен на изследване на влиянието на инвестициите в основни средства върху производителността и ефективността на селскостопанското производство.

Актуалността на темата е обоснована от три предпоставки:

- значимата роля на селското стопанство за националната и глобална хранителна сигурност, икономическия растеж и екологичната устойчивост;
- необходимостта от разкриване на сложната и контекстуална връзка между инвестициите в дълготрайни материални активи и сравнителната ефективност на разходите в селското стопанство, изменяща се в зависимост от регионалните различия и секторните характеристики;
- познанието за значението на регионалните различия и секторните характеристики е от изключителна важност за изграждане на подходящи политики в управлението на ресурсите и вземането на ефективните управленски решения за инвестиране.

Горепосоченото ми дава основание да изразя категорично мнение, че разработваният в дисертационния труд проблем, както и конкретните задачи са във висока степен актуални и значими в научно и научноприложно отношение.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е да се подчертае водещата роля на системния подход, на базата на анализа на различни подходи за оценка на влиянието на инвестициите върху сравнителната разходна ефективност в европейското земеделие. За реализацията на целта са прецизно формулирани осем изследователски задачи. Изследователската теза е, че връзката между инвестициите в дълготрайни материални

активи и сравнителната ефективност на разходите в селското стопанство е сложна и силно контекстуална, изискваща нов подход за оценка на инвестициите.

Обобщавам, че целта и задачите на разработката са точно и ясно представени. Методическият инструментариум е подходящо подбран, в съответствие с поставените цел и задачи.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е правилно структуриран и се състои от въведение, три глави, заключение и библиография с обем от 216 страници. Резултатите от изследването са представени и онагледени с 19 фигури, 19 таблици, 13 панели с графики и 25 уравнения.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

В първа глава на дисертационния труд, докторантката е направила задълбочен обзор на основните теории за инвестициите, с акцент върху разграниченията на дефинициите за инвестиции в икономиката, финансите и селското стопанство. Посочена е класификация на инвестициите, както и глобалните ползи от инвестирането в ДМА в земеделието. Аналитично и детайлно е разгледана концепцията за оценка на инвестициите.

Втора глава съдържа методологията за анализ на подходите за оценка на инвестиционните ефекти. Основен източник на данни за изследването е Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ), поддържана от Генералната дирекция по земеделие и развитие на селските райони на Европейската комисия. Анализът в изследването се фокусира върху периода 2014–2020 г. и включва седем технологични граници, изчислени чрез математически модел на „Анализ на обвивката на данните“ (DEA).

В трета глава са представени резултатите от изследването. Интерпретацията на постигнатите резултати подчертава значението на регионалните различия и секторните особености за разбирането на тази връзка.

Литературният обзор обхваща 194 броя научни публикации и трудове на латиница. Голяма част от тях са от последните години, което показва, че докторантката е запозната със съвременното състояние на изследвания проблем.

5. Приноси на дисертационния труд.

Приемам приложената справка от докторантката за приноси идеи и решения в дисертационния труд. Оценявам същественото значение на следните

Научни приноси:

1. Предложена е авторска концепция за холистична оценка на инвестициите, която интегрира статичните и динамичните аспекти на процеса на оценяване.
2. Установени са системни зависимости и контекстуални влияния на инвестициите върху сравнителната ефективност на разходите в европейското земеделие.

Научно-приложен принос:

1.Обосновано е значението на системния подход в оценката на инвестиционното въздействие върху вероятността за постигане на определена сравнителна ефективност на разходите, включващ: регионалните и секторните особености и U-образни и обратно U-образни зависимости,

6. Критични бележки и въпроси.

Целта на дисертационния труд е постигната и изследователската теза е доказана. Критичните ми бележки са следните:

1.В теоретичната част е необходимо по-ясно открояване на авторската позиция, при обзора на различните концепции и виждания за същността на инвестициите, както и на техните специфики в земеделието.

2.Изводите от изследването биха могли да се представят в по-синтезиран и обобщаващ вид.

Посочените препоръки не омаловажават стойността на научното изследване.

7. Публикувани статии и цитирания.

Представени са две самостоятелни научни публикации по темата на дисертационния труд.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторантката, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Йорданка Йорданова Мицева образователната и научна степен "**доктор**" по научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)".

Дата: 31.01.25
гр. Пловдив

Подписите в този документ са заличени

↓
във връзка с чл.4, т.1 от Регламент (ЕС) 2016/679

(Общ Регламент относно защитата на данни).